

POSTANOWIENIE

31 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 31 maja 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z wniosku T.T.

z udziałem T.L., G.K., M.K., D.D. i A.B.

o zniesienie współwłasności,

oraz z powództwa wzajemnego

w sprawie z wniosku M.K.

z udziałem T.T., T.L., G.K., D.D. i A.B.

o zasiedzenie

na skutek skargi kasacyjnej M.K.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku

z 1 lipca 2022 r., III Ca 949/20,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 1 lipca 2021 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku oddalił apelację wnioskodawczynie M.K. od postanowienia wstępnego Sądu Rejonowego w Gdyni z 9 września 2020 r. w sprawie z wniosku G.K., M.K., D.D. i A.B. o zniesienie współwłasności oraz z wniosku M.K. z udziałem T.T., T.L., G.K., D.D. i A.B. o zasiedzenie.

Wnioskodawczynie M.K. wniosła skargę kasacyjną, w której zaskarżyła postanowienie Sądu Okręgowego w całości oraz domagała się uchylenia tego

postanowienia i przekazania sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi uczestnicy T.T. i T.L. wnieśli o oddalenie skargi kasacyjnej i orzeczenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej związaną

z oczywistym naruszeniem przez Sąd drugiej instancji wskazanych w skardze przepisów prawa materialnego i procesowego, które – w jej ocenie – miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie SN: z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02; z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05; z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06).

W analizowanej skardze kasacyjnej nie wykazano tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Skarżąca nie sprecyzowała, w czym upatruje oczywistej zasadności skargi i poprzestała na odesłaniu do uzasadnienia podstaw kasacyjnych. Tymczasem zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej nie może ograniczać się do ich ogólnikowego powołania czy przytoczenia. Sąd Najwyższy nie ma obowiązku zastępowania skarżącego i poszukiwania argumentów przemawiających za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi jej element samodzielny, który nie może być utożsamiany z innymi wymogami formalnymi skargi kasacyjnej, w tym jej podstawami i ich uzasadnieniem (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 2 lutego 2022 r., I CSK 1002/22; z 10 marca 2016 r., II CSK 10/16).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Brak było podstaw do przyznania kosztów zastępstwa procesowego pełnomocnikowi uczestników, bowiem wniosek ten, zgłoszony w odpowiedzi

na skargę kasacyjną, został powiązany z wnioskiem o oddalenie skargi, a nie z odmową przyjęcia jej do rozpoznania. Nie ma podstaw do przyznania kosztów postępowania kasacyjnego stronie, która w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosek o przyznanie tych kosztów łączy ze wskazanymi przez siebie - innymi - rozstrzygnięciami (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 11 stycznia 2002 r., III CKN 563/01, i z 8 sierpnia 2012 r., II CSK 112/12; ostatnio z 8 grudnia 2022 r., I CSK 2047/22).

(A.G.)

[ms]